

Szerkesztőség

Arad-onandí egyetérti vasutak pa-
lójában.

Börmentellon lovokot csak ismeri
észtől fogadunk el.
Készíteteket vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az arad-onandí egyetérti vasutak pa-
lójában van, hova a hirdetések, elő-
fizetési pénzek és a kiadások, ár-
szuk bérmentre kifizendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfőn és keddnaponként

Előfizetési árak:

helyben: 11.50 ft.
1 évre: 12.00 ft. (12.00 ft. + 12.00 ft.)
6 évre: 6.00 ft. (6.00 ft. + 6.00 ft.)
12 évre: 3.00 ft. (3.00 ft. + 3.00 ft.)
1 óra: 1.00 ft. (1.00 ft. + 1.00 ft.)

Hirdetések díja:

8 másodperces hirdetés
1000 ft. (1000 ft. + 1000 ft.)
Bélyegdíj külön 80 kr.
Nyitólár sora 15 krajczár.

Hecszelés.

Budapest, decz. 22.

Ha barátainknak barátai a mi barátaink is, a mit mindenki rendén való-
nak tart, — azért ellenségeinknek el-
lenségei még korántsem barátaink. Mert
a gyűlöletet, az ellenségeskedést sokkal
könnyebb külföldre irány felé szétárasztani,
mint a szeretetet többek közt meg-
osztani. Ezeket az egyszerű, de sok-
szor félreismert igazságokat azon alka-
lomból említjük fel, hogy a berlini
„Kreuz-Zeitung“ az utóbbi napokban is-
mételten s igen talokadó módon parko-
dott Ausztria-Magyarországra figyelmét
ama körülményre terelni, mely szerint
az orosz sajtó napról-napra valóban
szörnyű leírásokat tesz közzé Hercego-
vina közigazgatásáról, a mi oly heccze-
lés, melynek végcélját nem nehéz fel-
ismerni.

Nem akarjuk közelebből vizsgálni
az indító okokat, melyek a porosz krant-
junkerek és szalonmunkerek közönyét
arra bírják, hogy egyszerre oly részvét-
teljesen tűzbe jöjjenek, de az azt
az egyet tudjuk, hogy a „Kreuz-Zei-
tung“ mindent, a mi magyar, oly fenn-
héjázással szokta beszélni, a mi
egyszerűen szemtelen elbizakodottság, és
azt sem tudjuk egykönnyen feledni, hogy
a legmagasabb büntetésnek és exkluzív
nemzeti ogozmánusnak ez a közege éve-
ken át üzte derék nemetjének s külö-
nösen az erdélyi szászok rendszeres iz-
gatását és soha sem tartózkodott a leg-
neveltségesebb és legostobább hazugsá-
gokat kigondolni s terjeszteni csak azért,
hogy a magyarországi barátnak, erő-
szakosnak, nemetellenesnek tüntethesse
fel. Szívesen lemondunk tehát a lap bir-
telen jóakaratairól és demenziációjáról,
még akkor is, ha azok látszólag javunkra
lettek előhozva, igen mélyreható bizal-
matlansággal fogadjuk. Mi azt tartjuk,
hogy a „Kreuz-Zeitung“ Hercegovinából
Hercegovinát akar csinálni, —
hogy egy ártatlan szójátékkal ijűk kö-
rül a dolgot, — és hogy közöttünk s
Oroszországot közt a vonatkozások olyan
megzavarását szeretné provokálni, mely
astán az ő speciális céljainak hasz-
nálna. Sokkal kevésbé vagyunk jára-

tosak a politikai cselszövegek utvesztő-
ben, a porosz junkerek és munkerek
sem érdekelnék bennünket oly mérték-
ben, hogysem azon törhetnők a fejünket,
hogy t u l a j d o n k é p h o v a i s
csúsznak, midőn egymás ellen heccze-
lik Oroszországot és Ausztria-Magyaror-
szágot; de mégis szeretnők megkoz-
kázni azt az egy észrevételünket, hogy
ez az igazság meglehetősen feltűnő mó-
don párhuzamosan mozog azzal az er-
élyes ruszifikálással, melyet a pétervári
kormány jelenleg fogantatott a balti tá-
tonányokban.

Az orosz sajtó alattomos módon,
kajánul megátadja közigazgatásunkat
Hercegovinában s ezt a gonoszszagát
következtetesen, szünet nélkül gyakorolja,
— mondja a „Kreuz-Zeitung“. Hát ez
mind igaz-való és nem vártunk a Ber-
linből jövő avizóra, hogy értesítve le-
gyünk róla, a mi pedig a mi orru-
kat csiklandozza. Csak hogy Ausztria-
Magyarország nem oly kicsiny s gyöngye,
hogy megengedhesse magának a fény-
űzést, rögtön spektakulomot csapni és
a tanító urhoz szaladni, mert az Iván
sérteget.

Mi nem tesszük magunkat nevelés-
gessékké és nem tombolunk rögtön taj-
tékzó dűhben, mert orosz lapok rágal-
maznak bennünket. Nem gyakorolják-e
a mi lapjaink kimélet nélkül a legci-
pősebb kritikát az oroszországi kormány-
zat felett? Es ez a kritika sokkal sér-
tőbb, mint az orosz lapoké ellenünk,
mert i g a z s á g o n alapszik, míg
a pétervári kritizáló bölcsesség tisztán
hazugsággal táplálkozik.

Azt hiszi a „Kreuz-Zeitung“, hogy
mi nem tudtuk, hogy Nikita fejedelem
éhezett alattvalóit hercegovinai szalonu-
val szeretné etetni? Nagyon jól tudjuk
s tudunk még sok egyebet is, a mi a
jambor Kreuz Zeitung urak esti imái-
ban nem szól az ének, de nem tűnik
vele lármát. Minok is! Irott mitrail-
leus-ök és dinamit-készülékek nem keltenek
bennünk sem respektust, sem félelmet;
tényleges merényleteket pedig vasókö-
lrel sujtunk le, még pedig a saját ö-
künkkel, nem Berlinből kölcsönvetve.

A hármass szövetség csak a béke
fentartása végett lett alapítva. Eddigél
híven teljesítette misszióját, teljesíteni

fogja ezután is becsületesen. Evről-évre
szaporodik barátságból és ellenségei év-
ről-évre kevesebben s tehetetlenebbek
lesznek. A hármass szövetség előtt való
respektusból nem mer senki, nem mer
különösen Oroszország háborút provo-
kálni. A szövetség fővérsége pedig de-
fenzív jellegében, azon körülményben
van, hogy agresszív, provokálólag soha
fel nem lép. Es ize a „Kreuz-Zeitung“
fel akar bennünket hecczelni, Orosz-
ország ellen felizgatni, hogy mi legyünk
sértők, mi legyünk azok, kik elkezdtek.
Igen szépen köszönjük a tisztelt urak
meg nem érdemelt jószágos gondosko-
dását, de nem a mi kenyérünk az:
mi nem bujtogattatjuk fel magunkat.

A magyarországi politikai helyzetről a
bécsi „Neue Freie Presse“ budapesti leve-
lezője egy magyar államférfiaval való be-
szélgetést közöl, a melyben az illető állam-
férfi a többi közt a következőleg nyilatko-
zott: „Barmint beszéljenek is a lapok, ön
tartas magát ahhoz, hogy nem volt válság
s nincs válság, sem a miniszterelnök szemé-
lyére nézve, sem az egész kabinetre nézve.
Teljesen valótlán, hogy a kabinetben a po-
litikai feladatokról nézve belátható ideig
egyenletlenség lenne, vagy támadhatna, s a
budget vitában felelősséget négy miniszter is-
mételt szolidaritási nyilatkozatai nem egy-
szerű szövegrágók, avagy pillanatnyi oportu-
nitás nyilvánulása, hanem világos, jól meg-
fontolt kifejezése a kabinetben uralkodó fel-
fogásoknak. A parlamenti helyzet határo-
zottan javult. Talán támadhatnák némely
nehézségek, melyek a politikai életben ki-
maradhatlanok, előre nem látható esemé-
nyek is következhetnek, de a válság ninc-
sen.“ A levelező cikkének befejezésében a
következőleg ír: „Tiszta Kálmán a parla-
mentárismus történelmében talán példátlanul
tiszta és tisztességesen viselkedett.“

Óriási pártját a kabinetnek arra az esetre
is biztosítja, ha egykor teljesen visszavo-
nult akar, nem akkor, a mikor s a mi-
ért az ellenzők akarja, s nem azért, mert ta-
lán feltétele is lejárt, hanem talán
hasznos okokból, mint s minők egykor,
1879-ben. A n d r á s s y Gyula grófot
a bécsi Ball-platz pályájának elhagyására
bírta. Ha egyáltalában megengedhet-
 volna válságról beszélni, akkor a z t
o s a k k i z á r ó l a g a m i n i s z

terelnők belső kedély-
világában lehetne ke-
resni.

KÜLFÖLD

A brazilli forradalom mindig újabb
és újabb alakulathat mutatja magát. Már
az első levélbeli értesülések egészen más
képet tártak eléünk, mintsem a hivatalos
táviratok föltüntetni szerették volna a mo-
galmat. A hivatalos jelentések szerint bé-
kes, majdnem természetesszerű diadala volt
és a teljesen megérett republikánus érzhie-
nek. A császárt pusztító kényszerűségből
buktatták meg, mert utóvégre is nem ma-
radhatott trónján a köztársaságban; ha-
nem kárpótálást meg akartak választani a
köztársaság élethossziglani tiszteletbeli elnö-
kévé, megajándékozták öt millió milreis-
szel és meghagyták exzisztenciáját. Szóval egy
kellett hinnünk, hogy Brazília, habár köz-
társasággá alakult át, háláa szívvel emléké-
ben tartja Dom Pedro áldados uralkodá-
sát. A ma Rio de Janeiroból érkezett sür-
göny lerontja mindezeket a rokonszenves
káprázatokot. Egyszerre előttünk áll a
bosszualló, a deportáló dél-amerikai kato-
nai diktatura. A császártól megvonják a
civilizált, visszavezetik az öt millió ajándé-
kát, számúzik a gyanus embereket és le-
hetőleg elhalasztják a nemzetgyűlés össze-
hívását a melynek szentesítése kellene a
mélyreható átalakulásokat. A nemzetgyűlés
1890. nov. 15-én ül össze. Tehát egy es-
tendő mulva a császárság megbuktatása
után. Az intéző egyének azt a gyanusit kel-
teti ezzel, hogy nem nagy bizalmat helyez-
nek a nemzetben, hogy jóváhagyja az ő
köztársaságukat. Csak aztán ez a köztár-
saság tovább ne menjen a dél-amerikai
republikák végzetes útjain s vérfürdőbe ne
fújjon.

Az olasz képviselőházban a Francia-
ország elleni vármárcz megszüntetése tá-
rgyában lefolyt vitának politikai szempont-
ból több kiváló mozzanata volt. Természe-
tesen e mozzanatok közé nem lehet számí-
tani I m b r i a n i képviselő beszédét, ki me-
gesondosított irredentista, ki nem-
csak Ausztria-Magyarországnak, hanem Né-
metországnak is elkeseredett ellensége. Az
irredentista képviselő hazafias kötelességé-
nek tartja, hogy minden lehető alkalommal
támadja a kormány külügyi politikáját, os-
tromolja a hármass szövetséget. A külföldet
kevésbé érdekli a volt kereskedelmi mi-
nister Chialdi, valamint Chiala képviselő
nyilatkozatai, ki egykor Cavour beszédét
adta ki. A vita gőzpontja C r i s p i be-
széde. De megmagyarázhatatlan az a fogá-
dás, melyben e beszédet az ellenzék része-
sítette. Az nem valószínű, hogy Crispi a
szabadkéz politikájához forduljon, mert

épen ő volt az, a ki Oroszországot szerző-
déssel a hármass szövetséghez fűzte. Neve-
zetes Crispi beszédében az, hogy ez alka-
lommal igyekezett először kibékíteni az el-
lenzékét, Crispi eddig a határozott vissza-
utasítás terén mozgott, most pedig némileg
engedékenységet mutatott, mikor kijelenté,
hogy Oroszország politikájának programja
a béke fenntartása, de nem védelmezése
olyan hegemoniának, melyet inkább vissza-
utasít, mint védelmez és támogat. O
egyénlő akar lenni az egyenlők között.
Ebben semmi olyan nincs, mely a hármass
szövetség programjával ellentéte. Azt
Crispi meglehetősen nyíltsággal bevallotta,
hogy alig van remény arra, hogy Olasz-
és Franciaország között új kereskedelmi szer-
ződés kössön. A francia sajtó minden-
nap épen ezt a lehetetlenséget bizonyítja.
Ebben a hármass szövetségnek bnye nincs.

LEGUJABB POSTA.

— Oroszország nyugati határszélén,
mint az orosz lapok jelentik, a határvé-
delés az egész birodalom hosszában megke-
zdtetik. Kiváló tekintettel lesznek még a
lublini és a radomi kormányzóság határai-
nak megerősítésére.

— Rio de Janeiro-ból a „Reuter-üg-
nökség“ december 22 ről a következőket
jelent: Az ideiglenes kormány tegnapi ren-
deletet bocsátott ki, melylyel az általános
választásokat 1890. nov. 15-ére, az alkot-
mánygyűlés összehívását 1870, november
15-ére tűzi ki; Dom Pedro császárt és o-
sádlját, valamint Ouro-Preto vicomte volt mi-
niszterelnöket és testvérét, Carlos Alfonzót
száműzőtök nyilváníttja; Silveira Martinót
Rio Grande do Sul tartomány kormányzó-
jára kimondja a deportációt; császárnak
engedélyeztetett öt millió milreis visszavonja
és a császárvérrel jár adé-
kát megszünteti.

— Salamancában a Liceo színház tel-
jesen leégett szombaton. A tűznél
nyolcas ember megsebesült.

— Belgrádból távirják: Az „Agence
de Belgrade“ illetékes helyről nyert érte-
sítés alapján kijelenté, hogy ama hír, mintha
a kormány a dohányországi egyetemes
siten szándékoznék, rosszakaratú koholmány
nak tekintendő, mely legújabb térsadma-
nőverre vezethető vissza.

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(December 20.)

Utolsó szerelem.)

Írta: Karcsag Vilmos.

„Az öngyilkosság oka reménytelen sze-
relem.“

Mindennap történet. A szegény Margit
ott bevett a pamlogat, alátan, leosukott
szemekkel. Körülötte a megrémült emberek
sugdosnak, egy-két aszony részvétet is mu-
tatott s megtörölgette köténye sarkával szá-
raz szemét. Az egyik sarokban egy csitrán
ülözött festett arcu leány szokogott, mintha
ő volna az a gyűlékesetben, a ki egyedül
érezte igaz fájdalmat.

A szoba tisztességesen volt bútorozva.
De egy-két butor darab azt mutatta, hogy
lakója néha-néha jobb napokat is látott. A
toilette asztalkán sok csese-beese hevert, s
látni lehetett a nyitott kutyakabán a sze-
piő szereket: rizspor, eszet fekete festé-
kel, egy rózsaszínű nyuláb, melette a hajfo-
dorító, vasak; vékonyabb, vastagabb; s a tü-
kő fogantyújára aggatva egy egész szalag
erdő. A kandalló közelében hintaszék, ara-
nyozott himzésű pírúval; a földön elher-
vadott mellhokrát, a falon két olajnyomatú
kép római fűrdőző hölgyek bájaival ingerel
és apró aranykeretű arozképek az ismerő-
sök, rokonnak és jó barátokkal ismerteknek
meg: egy őrmester, egy tüzoltó, egy öreg
ur, meg két három nagyon fiatal kereskedő
segéd arozképe.

A látogatók száma egyre szaporodik, a
mint a nagy házbán híre futamodik a ré-
mítő esetről. A házasternő nagy jayve-
zelve, kesztől fordul fel a pincséből.

— Istenem, Istenem, szegény kisza-
szonyom! Oda van a legjobb lakom! Oda
van...

*) Műtárgy szerzőnek „Történetek“ című
t. eményéről.

Nem győznek elege csodálkozni hogy
ilyen könnyelmű nő erre a vakmerő cseleke-
dre határozta el magát.

— Mondják, hogy jó családából való volt.
Apja, anyja még ma is élnek. Kis kereske-
dés k van egy erdélyi városkában. De ez a
leány 17 éves korában elszökött otthonról
s azóta hírére hallották. Valami katona
tisztebe volt szerelmes az istenadta; azért
szökött meg.

— Bégi nótá, a szereleje megosolta,
elhagyta.

— S nem mehetett haza...

— Szegény, szegény!

Sajnálkozással nézik a szerelecskét
Margitot, a ki csipkés ruhájában merően
fekszik; szíve táján a fehér ruhát vérfol-
tot festették pirosra, aroza hófehér s szem-
pillái lecsukottak; homlokát gondosan igaz-
gatott hajfirtók körítik s szép idomu jobb
karja fedetlenül östing le a földre.

A pamlog előtt egy öreg orvos áll,
kezében óra s némán várja a biztosan beko-
vetkező halált. De meg-mo-t-él, legalább az
üterek gyöngén, elhalálá lükettnek s a test
is meleg még. De a megmentésről szó sem
lehet; az orvosra nem is várakozik más
funkció, minthogy majd pár perc múlva a
halált konstátálja.

A mellékszobában ezalatt a rendőrség
kiküldötte — esinos fiatal kapitány — a
hivatalos jegyzőkönyvet készíti el s zár alá
veszi a halószobát. A hivatalos iratokhoz
mellékelik a szerencsétlen öngyilkosnak hát-
rahagyott pénzét és leveleit. Egy a rendő-
rséghez van ozimezve s rövid tartalma ez:
„Lehetséges-e az, hogy halálom ne jus-
son nyilvánosságra, nem tudom. Ha lehet,
maradjon a tek. rendőrség titka. Minok szé-
gyeljek magukat miattam szüleim, a kik el-
len ugys sokat vétettem az életben. Oh,
aagyon régen kellett volna már est a be-
csületes, tisztességes halált keresnem, mi-
kor annyiszor szígyetlem nyomorult életet
met — De a tombolás, szilajság között

nem érzi úgy az ember a becsületesség bé-
lyegét. — Beleszokik. Környezete, barátai,
szereiteli mind léha, könnyelmű emberek.
Olyan társadalmi világot alkotnak, a mely-
ben az a diósóság, a ki nagyobb művész
a folettség művészetében. De egy napon
világosság kezdett derengeni lelkemben,
szívembe tiszta érzés lopzokodott s vé remé-
jöl eső enyhe melegség öntötte el. Szerelmes
lettem, Onzettem, tiszta, mély szerelemmel
szerettem meg egy embert, a ki az erkölcs
nemes világában élt, a kihez én szennyes
lélekkel, festett arccsal, bűvös mulattal
szegyeteljes jelennel nem közelkedhettem.

Messze magasan állt fölöttem, mint egy
isten s én csak imádkozásomban, áhitat
között gondolhattam rá. Sokáig hordoztam
e mély, kiolthatatlan szerelmet keblemben;
orgiák között igyekeztem csillítani fájo szí-
vemet, de a gyűlölem mindig szerelmemé
volt. Ezzel a tiszta érzéssel szívemben aka-
rok meghalni...

B... Margit.

A név hallatára nagyot nézett az irnok,
fölvetette szemét a papírról s kérdőleg te-
kintett a kapitány urra.

— B... Margit! Ismerjük ezt a
leányt. Tudja kapitány ur, sokszor megfor-
dult nálunk.

— Ah! Az a szép leány, a kinek ha
rosszul folytak dolgai, mindig elosukatta ma-
gát? Néha azt a benyomást tette reám,
hogy szándékosan fut a szerencsése elől s
elrongyosodik. Iedig élethetett volna fényes-
en. Egyszer láttam a ligetben, hintóban
egy öltözködve, mint valami grófné. Még
emlékszem, nagyon megnéztem akkor;
visszanézett s nem telt bele egy hónap,
már magint elem került... Sajátoságos
teremtés, sajnálom szegényt.

A másik szobában ideges mozgás tá-
madt, a nézők összéb simulnak s még hal-
kában kezdtek szegüdni.

— Ebred... ébred...

Az orvos fölemeli a haldokló jobb kar-
ját s kezei közé fogja. Az a kaczkás csíra

kisasszony ott a sarokban, ágaskodva és a
pamlog felé, de szígyel közeléni. Pedig e
társaságban ő az egyedüli barátnéja s szer-
encsétlennék. A házasternő siránkozva
fordul az orvoshoz:

— Mentse meg doktor ur. Kedves, szép
leány volt. Jösziv, művelt uri nő. Mentse
meg doktor ur.

A haldokló alig észrevehető mozdulatot
tesz. Ah, élejtél addott magról. Beszölitják
a kapitány urat. Most talán megtudhatni
valamit, a mit jegyzőkönyvbe foglalhatni. A
jelenlevők hallgatagon húzódnak félre a tör-
vény embere előtt. A kapitány ur megáll a
pamlagnál s szomorúan tekint a szerencsét-
lennre.

A szegény Margit megrázkódik, mintha
delejes folyam érte volna s egy perczre fel-
nyitva nagy a-cerengő szemét, melyek most
halványak, megdögesedettek, csaknem élet-
telenek. A mint meglátja a kapitány urat,
melyen rászegzi tekintetét, fejtől fölemeli
kisé s egész teste vonaglik, mintha fel-
akarna kelni, ajkai megmozdulnak, de
szó, hang nem talál utat a hörgő tor-
kon át.

Annyi ereje van, hogy kezét odanyujtsa
a kapitánynak.

Milyen erő van most ujjában, minő tüze
van most szemének, milyen áthatók, sokat
mondók azok a sugarak, melyek a kapitány
szívébe szűnnek...

Mindaz egy másodperczig tart csak.
Visszahanyatlik s meghal.

Emlékezés Liszt Ferenczre.

Ezernyolczszázhetvenhárom ószén történt.
A magyar főváros zene-kapacitásai
nagyban készülődtek, hogy megüljék Liszt
Ferencz ötvenéves jubileumát s ünnepélye-
sen fogadják ama külföldi kitűnőségeket,
kik a mester ödvözlésére, s szőlőzsa min-
den irányból hozzánk sereglettek. Tárnas
körökben, vendégkörökben, kávéházakban és
a jubileum képezte a beszéd tárgyat.

Hogy ne foglalkoztatta volna hát a k
véssél azelőtt alakult iró és művészi kört
is, mely egyik céljául éppen azt tűzte ki,
hogy irodalmi és művészi ünnepélyek ren-
desése által adjon példát jelesnek megbé-
oszlására. A „kör“, mint röviden nevezni
szoktuk, ekkor még nagyon is szerény he-
lyiségben húzódtott meg, s Muzeumköröt
egyik bérházában. Egy két ablakos, erkélyes
szoba képezte a billárd és társalgó-termet;
ebből jobbra nyílt a játékszoba, szintén két
ablakkal, balra pedig az elég hosszú, de
annál szűkebb olvasó-helyiség. Melyben öt
hat emberrel több alig férhetett meg ke-
nyelmesen. Az olvasás vágya akkor sem
igen zaklatta a tagokat; de annál nagyobb
társaság gyűlt össze a társalgó-teremben,
kivált fekete kávé mellett, az ebél utáni
órakban.

Itt vitattuk meg az irodalom és művé-
szet szűnyegen forgó kérdéseit, nem komoly
értékesítésekben, — mint azt mai nap-
sázt szokták, hanem bizalmas eszmecsere-
ben, melynek hatása rendszeren a tekinté-
sebb lapok harmonikus közleményében nyi-
latkozott. Itt bukkant föl a legtöbb adoma,
itt pántalt el a legtöbb éles, természetesen
az iró és művészi életből, melynek Szig-
ligeti Ede, Szigeti József,
Balázs Sándor, Ejszaki Ká-
rol és Lauka Gusztáv voltak leg
szívesebben hallgatott krónikásai — A
társaságot ekkor még kizárólag a bohème-
világi tagjai képezték, s csak eltérő kopog-
tatott be egy-egy műkedvelő, rendszeren az
alapító-tagok intimusai.

Sok kedélyes estét köszönhetünk en-
nek a szerény, mondanám, szegényes
körnek.

Szigligeti a régi szinészet történetéből
számtalan érdekes epizódot beszélt el itt s
újabb nemzedéknek; R m é n y i Ede
külföldi kalandjaival mulattatott; Lau-
k a k a z „Athenaeum“ koráról volt ér-
dekes mondanivalója, Balázs Sándor
pedig elbeszéléseket rögzített, melyek
mánap rendszeren meg is jelentek valamely
napilap tárczájában. A tárgyat Balázs ek-
kor már el is felelte; de nem feledkezett
meg a honorariumról, mely ilyen esetekben
rendszeren duplán jart ki neki.

A Liszt-jubileumot megelőző hetekben
az irodalom és szinészet egészen háttérbe
szorultak a mesterre vonatkozó érdekes viss-
szamelegések mellett, Az Erkelek gyak

és neje szül. Dégenfeld Ilona grófnő és özevgy báro Radvánszky Jánosné kívül : a keresztszülők Radvánszky Géza br. és neje szül. Waldeck Kornélia grófnő s leányuk Ella, Károlyi Tibor gr. örendiházi alelnök neje szül. Dégenfeld grófnő három fiával Radvánszky János br. Tisza Lajos gróf. Podmaniczky Géza br., Tisza István nejevel, ifjabb Tisza Kálmán és Tisza Lajos a miniszterelnök gyermekei, továbbá Szász Károly ref. lelkész, Darányi orsz. képviselő, Tarkovich államtitkár, Huszár Adolf kir. tanácsos, Nagy Ferencz titkár és Pokoli József nevelő. A keresztszülők szertartást Horváth Sándor püsti ev. lelkész végezte, igen szép bevezető beszéddel. Az újszülött a keresztszülő Béla nevet nyert. Az újszülött után gúzdag reggeli következett, mely alkalmával Podmaniczky Géza br. és Szász Károly püspök mondott felköszöntőket az újszülöttné, a szülőknek és nagyszülőknek.

— Halálhíradás. Graefl József főrendiházi tag és nyug. szabolcsmegyei főispán a fővárosban vasárnap délelőtt 10 órakor meghalt. Graefl József, ki 77 éves volt, már fiatalabb éveiben is a közpályán működött. 1848-9-ben. Szolnok város köve, 1860-1-ben pedig Pest város főbírája volt. 1881-ben Szabolcsmegye főispánja lett s teljes ösadszámlát állt feladatának, míg nem súlyos vesebeteg miatt ez év nyarán nyugta omha vonult. A király ő feléje érdemei elismerésül. Örökös főrendiházi taggá nevezte ki. Graefl vizsgálóesete után Zemplén megyébe, megyaszéki bírókára vonult. Onnan jött a múlt hó elején Budapestre s a realtanoda utca 5. szám alatti házába költözött. Betegsége mindinkább erősült velt rajta. Korányi és Kéty orvosnagyról s a most elhunyt dr. Antal Géza gyógyszerzéltek; egyik neves bécsi specialista orvos is megkérte, de baján nem gyógyíthatott. Múlt péntek óta egyre rosszabbul lett s vasárnap délelőtt közszenvetett. Elhunytáról a következő gyászjelentést adták ki: „Graefl József szül. lozárdi báró Györfly Rozália úgy a saját, valamint férjének életben levő edes testvere Graefl Károly, anyjáról testvére Török Imre és az öszes rokonok nevében mély megilletődéssel jelenti be lejtéhetetlen férjének Graefl József urnak, 1848-ban Hevesmegye szolnoki kerületé volt örszaggylósi képviselőjének, az 1848-9 és 1860-1 években Pestváros volt főbírájának, majd Szabolcsmegye főispánjának, a magyar örendiház örökös tagjának és a Lipótváros lovagának, hosszú szenvedés és a halotti szentség-k útjatos felvétele után életének 77dik, boldog házasságának 28dik évében folyó hó 22én délelőtt 11 órakor bekövetkezett gyászosan elhunytát. A megboldogultnak hült teteme folyó hó 24diken délután 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Budapest realtanodutca 5. szám alatti levő lakásán becsengetései és 26án délután három órakor Megyaszón, az általa felépített és szerzetessel ápoli kerjőben örök nyugalomra tételül. Az engedélyezett szertartásidőzet folyó hó 29én délelőtt 10 órakor Budapestben a szervita ájakk templomában, valamint Poroszlón a kegyuri templomban fog a mindenhatóknak be mutattatni. Az örök világosság fényeked jék nek.”

NAGYVILÁG.

— A keringő reformja. Strausz János, a keringő nagymestere, érdekes meglepetést készít a közönségnek álló farsangra a bécsi közönségnek. Reformálni akarja ugyanis a háltermek egyik legkedveltebb táncát, a keringőt, melyet a módosított formának megfelelően, „menet keringő”-nek akar elnevezni. A mester a módosított keringőt három tételre akarja osztani, melyek mindegyike a dantino graciózus kezdődik és csak későbbben megy át gyorsabb tempóba. A párok lassan menetben indulnak meg, s inkább sétálva mint táncolva, csak lassankint menni kezd a keringő élénk ütembe. Strausz ezzel a gyilkán akarja az ugynevezett társalgótán czok számát, melyek évről évre nagyobb tért hódítani a táncszertelben. Az új táncot alkalmasint valami arisztokrata mulatságon fogják először bemutatni. Erre az alkalomra Strausz két új menetet keringővel lepi meg a tánc kedvelőit.

— Törvényjavaslat a szerelemről. Erdős kérvényt intézett nemrég a francia képviselőházhoz egy loikes francia hazafi. Azt indítványozza ebben a kérvényben, hogy a képviselőház mondja ki Franciaországra az általános házassági kötelezettséget, egészen az általános hadköteleesség mintájára. E szerint egy bizonyos kor betöltével mindenki házasságra kötelezett lesz s tartózik ide aljál a polgármester elő lépni, éppen úgy, mint a hogy tartozik a sorozó bizottság előtt megjelenni. Ha meg nem jelenik, hi menzőköveténynek tekintik s épp úgy, mint a katonaszkövetény, szigorúan bünhődik. A büntetést aggregálóan formájában röjrik ki, mely az illető jövedelmének felét terjed hat. Ha ez nem használ s a büntés bünbánlag meg nem házasodik, politikai jggainak elvesztésével bünhődik. A furcsa kérvény beadója gondoskodik mindjárt javaslatának biztos sikeréről is. Indítványát szertartás törvénybe kell iktatni azt is, hogy bizonyos idő leteltével minden házastól tartozik leg alább két gyermeket bemutatni a polgármesternek. Ellenkező esetben a törvény köteles kárpótolni az államot a hiányzó gyerekekért. A házassági buzdításra ajánlja szokot a rend szabályokat, melyekhez hasonlókat már most is vannak Franciaországban. Jeleaul öt gyerek teljes adómentességre jogosítja a boldog családapát. Ha pedig hat vagy pe

dig még több gyermeke van, az örvendetes foleselet szünetelteti fogva az állam nevelőti saját költségén. A javaslatból e szerint csak egy dolog hiányzik, az az tudni illik, hogy osztrak fel házassági járásokra az egész Franciaországot s minden járásban egy erre a célra kirendelt szakértő sorozó bizottság válogassa ki az öszesbe szitáló fiatal párokat.

— Rövid hírek W u r z b u r g b a n emléktáblával jelölik meg a házat, melyben hajdan Wagner Rikárd lakott és „A tündérek” özimű legelső dalművét szerette. M a c M a h o n tábornagy már a befeljeszén dolgozik terjedelmes emlékirati művének, melyet azonban nem bocsát nyilvánosságra, csak lat könyvtáros példányban oszt ki családja tagjai közt. — F r e i b u r g b a n meghalt Gyika Jenőné szül. Csusz Anatólia asszony, Gyika Jenőné, szül. Csusz Anatólia asszony, Gyika Jenőné 1848-9-iki honvédelőrnagy özevgye, 69 éves korában. — B e r l i n b e n egy új nagy konzervatív hírlapot akartak alapítani, de a szükséges pénzalapot nem sikerült összegyűjteni. — A z a n g o l p o r t u g á l i k o n f l i k t u s t alkalmasint nemzetközi értekezleten fogják kiegyenlíteni. — A V a t i k á n b a n állítólag pénzüszükség uralkodik, a pápa a szolgaszemélyzet egy részét elbocsátotta s a jubilaris ajándékok közül eladat mindent, a minék praktikus haszna nincs; s a római templomokban gyűjtést indítottak a Vatikán javára. — F r a t t i n i b o m b a m e r n y i l ó t R ó m á b a n t i z e n ö t é v i f e g y h a z r a i t é l t é k, c s i n o s á t P a l l a t u s t h a r o m é v i f o g a g r a.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— Benvenuto Cellini önéletírása. Fordította Szana Tamás. Számos önélet és szöveg közre nyomott képpel. Igen karakterisztikus diszkotésben Benvenuto Cellini 2 nagyírú remekinek „G a u y m e d e s n e k” és Perseusnak aranyornymával 4 frt. — Cellini, kinek emlékiratai most jelennek meg először magyar fordításban, egyik legérdekesebb alakja korának, annak a romlottság daczára is végtelenül érdekes korszaknak, mely egymásután születte a nagy emlékek és örök időknél szöve mesterműveket. Mint gyermek a legnagyobb művészek közt forgolódik, később fejlődnek és pápák mellé kerül, kik nemcsak a művészt becsülik, hanem a gyarlóságait daczára magát az embert is bizalmukra méltatják. Korának főbb szereplőit mind jól ismeri, sőt magának is jelentékeny része van az események intézésében. Az örök város védelmében nagy szerepet játszik; megéri R ó m a k i f o s z t á s á t, a f l o r e n c z i p e s t i s t é s F l o r e n c z o s t r o m á t, V I I. K e l e m e n p á p a m e g a l á z t a t á s á t s z e m t a n a j a V. K á r o l y c s á s z á r R ó m á b a n k i f e j t e t t p o m p á j á n k. Mindzen fontos eseményeket később le is írja önéletírásában, melyet az olasz irodalom — történeti és remekművek közé soroznak, G o t t h e l f o r d i t s m e l y r l H o r a c e W a l p o l e a z t m o n d j a, h o g y m i n d e n r e g é n y n é l m u l a t s á g o s a b b.

Ezt a maga nemében páratlan emlékiratot mutatja be Szana Tamás minden kihagyás és csonkítás nélkül a magyar közönségnek. A könyv mint korrajz és szórakoztató mű egyaránt megérdemli, hogy minél többen olvassák. Előadásának keresetlen volta és őszintesége meglepő Nem leplezgeti az eseményeket s még akkor is a legnagyobb mérséklen öszne ha korának hatalmasairól mond ítéletet. Hasonló nyíltsággal tárja föl előttünk életének tarka mozzanatait. Könyvében a történelmi érdekű följegyzések s a leggyönyörűbb vonatkozású pikáns részletek valóságos kaleidoszkopként egymás utánban kötik le az olvasó érdeklődését.

R á t h M ó r rendkívüli díszszel; semmi költséget nem kímélve állította ki Cellini emlékiratát. Az egyes fejezeteknek élén a művész remekai láthatók a r a n y n o m a s b a n, ö n é l e t m e l l é k l e t e k g y a n t a d i g a z ö n é l e t í r á s b a n s z e r e p l ő k i v á l ó e g y e n e k a r c k é p e i s l e i r t h e l y e k é r d e k e s r a j z a i k a p j u k. A z „E m l é k i r a t o k” ö n é l e t k é p e i : C o s i m o h e r c z e m ű v é s z e i k ö r é b e n. V a s a r i f r e s k ó j a n t á n, M i c h e l A n g e l o a r c k é p e. F i z i á n u t á n, I. C o s i m o n e j e T y l e d o i E l e o n o r a B r o n z i n ö f e s t m é n y a u t á n. A z A n g y a l v á r R ó m á b a n, h o l C e l l i n i t f o g v a t a r t o t t á k. V I I. K e l e m e n p á p a A n d r e a d e l S a r t e f e s t m é n y e u t á n. I I I. P á l p á p a u n o k a c s o c s e v é l. P i e r L u i g i v a l e s e g b i b o r m o k a l F i z i á n f e s t m é n y e u t á n. I. F e r e n c z F i z i á n t o l. P á r i s l á t k é p e C e l l i n i i d e j é b b o l. A T o u r d e N e s l e v e l, m e l y b e n a m ű v é s z l a k o t t, r e n d k i v ü l é r d e k e s l a p. C a l l o t r a j z a u t á n f e n y k e p e r v e. P e r s e u s s z o b r a f o r e n c z i l o g g i á b a n. K e l e m e n p á p a s V. K á r o l y t a l á l k o z á s a R ó m á b a n V a s a r i u t á n. A F o r u m R o m u m u n e s C a l o s s e m C e l l i n i k o r á b a n, F l o r e n c z o s t r o m a 1529-ben V a s a r i t o l s t b. A k ö n y v b l k e t f e l e k ö t t p é l d á n y o k v a n n a k : s ö t é t k é k v á s z o n k ö t é s, m e l y n e k b á t á t P e r s e u s, ö s t é t l a p j á t p é d i g G a n y m e d s z o b r a d i s z t i a r a n y n o m a s b a n s a m a t e u r k ö t é s b ö r h á t t a l é s b ö r s á r k o k k a l é s p á p i r t á b l á v a l.

Színház.

— A színház vasárnapja gyenge volt délután is, este is átesz haz. Egyébiránt majdnem általános szerep-megváltásban leledett egy „Hófehérke”, mint „Az arany ember” előadása. Nem is osoda fölülben, ha ilyen üres házak előtt kudrokot vesztek a szereplők. A dráma sorsa, úgy látszik, el van már döntve az időre. Nagyon nehéz a közönség érdeklődését felkeltetni. Hiszen még az olyan újdonság is mint „Nóra”, csak fél ház előtt ment másodikor is, pedig a sajtó első rap megírta, hogy az előadás élvezhető volt. A mi pedig a vasárnap estéét illeti, nem tudjuk, hogy az igazgató ág mért nem adott inkább népszimulvert, mikor van elég énekesnője. Etre legálább tele karzatot kapott volna.

— Vendrei jutalomjátéka igen szép sikerrel folyt le. A földszint az utolsó helyig megtelt s a páholyokban is szép közönség volt, bár lehetett volna több is. El pón a rondon páholybérlek közli jöttek el kevesen. No de mindegy, a kik ott voltak. pompásan mulattak a végig élvezetes elő adáson. Előbb a „Tricoocha és Caeolet régi jó bohózat került színre. Mikor V e n d r e y mint hazaló zsidó megjelent a színpadon meleg taps fogadta, s több ajándék tárgyat kapott, míg a zsidópadlásról bahér koszorút bocsátottak alá. Vendrei Tricooche szerepét rendkívül mulatónan alakította, s a közönség ki nem jött akaczagásból. Múltó partnere volt K ö v e s s i Caeolet szerepében, s a közönség mindkét kedvelt komikust tapsokkal tüntette ki, a mit nagyon megérdemelték humortól duzzadó játékuért. Végül még a „O o r e s B o r” apró bohózzal kaczagattak meg a két komikus a közönséget.

— Az ünnepi előadások. Az első napon, szerdán nem lesz délutáni előadás, este bérletben ez évadban utolszor „S z i t a k ö t t a k ö t e l t a n c z o s n o”, énekes új bohó vigjáték, ünnep második napján két előadás, délután félórán „M á t y á s d i á k”, és a cinkoták nagy itczé” bohóza toszimzsimz daliokkal, — este „M i k á d ó” operette.

— Újdonságok. Következő újdonságok hozta magával az igazgató budapesti utjából: „K o n d o r o s i s z e p c s a p l á r n é” népszimű, a czim szerepét K ö v e s i n é játsza. „N a p a m a s s o n y” vigjáték Sardoutól, S z e n t e s i I l o n j á t s z a c z i m s z e r d e t; e két darabból már a próbákat is megkezdte aszemélyzet. — „N á n i” 100 arany pályadíjat nyert népszimű Follinus Auréltól; a czim szerepét V. M a r g o C a l i a játsza — „M ó h e k” Bartók verses vigjáték, — „P e k i n g r o z s a j a” operette Stojánovicsotól, továbbá B a r n a I z s o k a r m s t e r o p e r e t t j e : „A k i s h a d n a g y s”, a szerző által újra betanítva.

— Jutalomjáték. A legközelebbi jutalomjátékot a színtársulat anyaszereplője, S z e n t e s i I l o n a k a p j a, s a z d e c e m b e r 30 a r t u z e t t k i a „N a p a m a s s o n y” premijével; S z e n t e s i I l o n u t á n B a r n a k a r m s t e r k ö v e t k e z i k, m a j d A n g y a l I l u s.

— Vendégszereplések. A fővárosi művészek közül januárra megnyerte az igazgató N á d a i t é s M i h á l y i t, a n e m z e t i s z i n h á z t o l v e n d é g s z e r e p l é s r e a z a r a d i s z i n h á z h o z.

TÖRVÉNSZEKI CSARNOK.

A bösörményi tigris.

Zola Emil tollának való emberformájú vadállatot vezettek szombaton a debreczeni kir. törvényszék tárgyaló termébe. Az állat világ körülbí érdemel nevet: a husev, ver szópó vadállatot valamelyikéről. Legtalálabb reá a tigris neve. Ez a bösörményi emberformájú tigris erdőkön, mezőkön, alatto-mos, ravasz módon, orozva, lopva pusztította az emberek vagyont, becsületét, életét. Mikor többeságával tudta magát, akkor meghunyászkodott és hallgatott, de mikor senki se volt körülötte, akkor neki batorodott, nem félt sem Istentől, sem lelkiismeretétől és vad gyönyörűséggel gyujto-gatta a fiatal erdőköt kicsinyes erdőköt, hogy özimbortát megijessze, meg hogy az oltsaal farszító doigt adjon nekik. Más kor masként hozta a jogrenddel szemköztözésbe állatias szenvedélye, olyan módon, hogy azt nem is lehetséges megírni és neki nem volt elég egy-egy bün, hanem mint a tigris, szerencsétlen áldozatának minden vére szomjazott.

A vádlott ifj. Pócsi Gábor, még nem volt 17 éves, mikor a tavaszon a legveszesebb és legundokabb bűnöknek egész halmozatát elkövette. Az ötföldi hónapi viz-szálati fogás egy esenpet sem törte meg. Mert még csak most pelyhedt arának fehérsárgás színet nem a börtön levegőjétől kapta. Félve, tévőzva, zavartan lép be a tárgyaló terembe, de nem azért, mintha bor-aszó bűneinek súlyát érezné, hanem mert szokatlan az erdőn felnőtő fészőke szemének az uri emberkének népes terem.

Az egész kihallgatás alatt legkisebb jelet sem árulta el a megbánásnak. Lasean, sokszor alig érthetően, vontatottan beszélt, de hát — mint a tanuk vallották, meg az orvosi vizsgálat is állítja — ez már néki természetéhez tartozik, hanem miután egy és más kérdésre nézve kihazudozta magát és a tekintetes törvényszék

megértette vele, hogy legjobb, ha színtén bevall mindent, a tények és a vizsgálatok tett teljes belemérése egy is megőzölőjök föltételeit: olyan flegmával beszélt el remészes eseményeketeinek részleteit, mintha csak arról volna szó, hogy a pipájára gyujtott, vagy hogy egy legyet csapott egyon.

Nem is ébreztett sem rokonszenvet, sem részvétet Pócsi Gábor a jelen voltakban. annálkább borzadályt és megvetést, a fegyencruháral is durvább lelt, ugyszólván gyermekkoru vádlott, a kinek irozatos bűnselekményeit még az elmekörtán sem vehette védelmébe, mert azok az érzéki élet legaljasabb motívumai gyanút jelentettek.

Mikor a védő, kinek valóban alig volt mit védenie, Madach szavaival azt kérdezte:

„E torz alak é hát az emberi nagyságrököse?” — nem a szánalomraméltó nyomorult eszékimót láttuk magunk előtt, hanem a darwini ösönynyé vizsgálatult embert vizs-szatesszító, undorkított vadállati alakjában.

A végtárgyalás lefolyásáról csak röviden, házasosan emlékeztetünk meg.

P ó c s i G á b o r e z é v t a v a s z á n k o z d e t t e m e g b ű n s e l e m n y e k s o r o z a t á t, a z a l, h o g y r ö v i d i d ö k z ö k z e n, e g y n p k é l s z e r i s, t ö b b s z e r f e l g y u j t o t t a b ö s z ö r m é n y i e r d ő S a l a m h e n y i r é s z é t, a h o l é r d e i t ű z ö r, a z a p j a p e d i g e r d e i ö s z e s v o l t, (nagypapa, szép apja is ezt a városi hivatalt viselték, nem osoda, ha nemzedékekén át az erdő zordon sáza, vadása egyik Pócsira rányomta a maga bélyegét.)

Ezen gyujtoztások közöl csak egyet-leveg, a legutolsó képezte vizsgálat és vád alá helyezés tárgyat, miután a többiekől nem tudták, hogy azokat is Pócsi követte volna el; csak most a végtárgyaláskor valtozta meg, hogy bizony az apr. 27-iki erdő gyujtást megelőző 13 más gyujtásnak is ő volt a mestere.

Azután a nők réme lett, a kiket baltával kergetett az erdőben s remítgetett halálra.

E sokszoros bűnselekményeket pedig betétezte a Bösörmény és Dorog közötti országon elkövetett gyilkosság, mely a btk. értelmében szándékos emberölésnek van minősítve. Az áldozat egy 20 éves, jól kifejtett ártatlan leány, Biró Julianna, a kitédes anyja a dorogi földön dinnyét termesztő leányhoz küldött júl. 13-án. Pócsi az ország uton osatlakozott a leányhoz, a kit nem ősmert egy favillával gyujteni menőn a mezőre.

A Dorogról Bösörménybe gyalogoló Sarkadi János kézmester és neje 500 lépés nyíról, pihenés közben voltak szemtanúi annak, s mi ekkor történt. De ők sem láttak mindent; a részleteket Pócsi egészítette ki bámulusos hidegvérrel, meg az orvosi boncz jegyzőkönyv.

A leányt Sarkadi és neje már halva találták, az árokban fekvő. Pócsi az árokésdél háromszor dőtte a szerencsétlen leány hátába zsebkéjét, mert az megfenyegette: „Még jövök, azt megmondom vala kinek!”

Azután bedobta az árokba és — mert még némi életjelet látott, készt szívébe martotta.

A gyilkos azután elfutott a luczerna földre, hozzafogott a gyűjtéshez, félóra múlva pedig a z a l o u n á t e v e t t u g y a n a z z a l a k é s s e l, a m e l y k e l l n é g y h a l o s s e b e t e j t t B i r ó J u l i a n n a n. S a r k a d i m e g a f e l e s z e g a z t i s h a l o t t a, h o g y v a l a m i n é p d a l t é n e k e l t a g a z e m b e r, a k i t n e m m e r t e k m e g z o l i t a n t (nagyon elzölött kinezésű volt), hanem a városházán adtak hirt a l o t t a k r o l.

Az a nóta így hangzik:

Eg a gyertya, hamvadnik.
Béna szék, mellette szomorkodik,
Ne szomorkodj Béna Sándor, vigadjál,
Kardos Miska temetőben nyugszik már.”

Kérdzik a bösörményi kedő Jacktől:
— Miért ölt meg a leányt?
— Fenygetett, hogy följelent.
— Mit gondoltál, mennyi büntetést kap tal volna akkor?
— Vagy öt esztendő.
— Hát most már, hogy meg is ölted, mennyire számítás?
— Vagy tizenkettőre.

Előnk: talán a fogházban hallottad ezt a többiekől?

— Ott csak 6-8 esztendővel bíztattak, de én tudom, hogy annál többet érdemel.

A körvádó (dr. K u n s z k a Miklós algyász) a tárgyalás elnapolását kérte, miután a végtárgyaláson beavallott 13 gyujtoztásra nézve sem vizsgálat, tehát sem vádalahelyezés nincs. A védő dr. K a r d o s S a m u e l e l e n e z t e s m a g a t ö r v é n y s z é k i s e l v e t t e a k ö z v á d l ó i n d i t v á n y á t s e m t a r t o t t a s z ű k s é g e s n e k a p ö t v i z s g á l a t e l r e n d e l e s s é t.

Ugy a vád, mint a védbeszéd magvas színvonalon állott, a körvádó a legmagasabb büntetést kérte az irozatos gonosztevőre, ki nek legszörűbb bűntetése sem képes a sértett közérzetletet kielégíteni.

Dr. K a r d o s S. védővédbeszédében egyeből körülményül védenének fiatal korá sektezte a ísúlyt, melyet még a statá r i a l i s t ö r v é n y i s f i g y e l m b e v e z. F e l h o z t a v e n d e z n e k e l h a n y a g o l t n e v e l e s t, t á r s a d a l m i é s é l e t v i s z o n y a i t, m e l y e k a z e r d ő h ö z k ö t ö t t é k. O n k i v a n t a p é l d á s b ű n t e t é s t, d e u g y, h o g y a z n e s a r j a e l a j a v u l á s u t j á t é s e n y h i t ő k ö r ű l m é n y ű l f e l h o z t a b e i s m e r e s t.

A törvényszék vádlottat 12 évi fegyházra ítélte és többrendbeli mellékbüntetésre. — Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett. A megölt leány atyja sem volt megelégedve az ítélettel, mivelhogy: Kevés 12 esztendő olyan d e r é k leányért!

Szegény apa, nekem még a bilófa sem adhatná vissza edes jó leányodat.

*) Kardos Mikát akkortáiban ütötte agyon Béna Sándor ugyancsak bösörményi legény.

KÖZGAZDASÁG.

VEGYES KÖZLEMENYEK.

— Közös zónadíjszabás a m. kir. államvasutak kassa - oderbergi és magyar északkeleti vasut államásainak egymasközti forgalmában. Az 1889 évi január hó 1-től kezdve a m. kir. államvasutak, kassa-oderbergi vasut magyar vonaínak és magyar északkeleti vasut államásainak egymasközti forgalmában a zónadíjszabás úgy a közté meg mint az utópdyás forgalomra nézve akként fog alkalmaztatni, hogy a díjak az egyes vasutak határállomásig s onnét az illető rendeltetési állomásig terjedő vonalszakaszok összedasából eredő szakaszok után számítottak, mi mellett azonban mint legmagasabb menetdíj csak a XIV. vonalszakasznak megfelelő díjtétel a podgyásra nézve pedig a 100 ki lometeren túl terjedő távolságokért járó díjtétel szedetik be.

— Magyar vasut köteék. A teljes kossirakomanyokban teherárúként szállítandó magán sókildeménnyekre 1888. évi július hó 1-től fennálló kivételre díjazabához 1890. évi január hó 1-én a II. pótlék lép hatályba, mely némely hirdetményi uton fennállott díj kedvezményeknek és Budapest-Lipótváros állomásnak a díjazabása való felvételét foglalja magában. Ezen pótlék példányai díjazabási osztályunkban 2 krért beszerezhetők. Budapest, 1889 deczember hó 21-én. Az igazgatóság.

— A csanádmezei gazd. egyesület f. hó 16-án közgyűlést tartott, melybe a válassmányilag megállapított 1890. évi költségvetést tárgyalta s fogadta el, s az Aradon rendezendő alföldi s délmagyarországi kiállítását illetőleg a bejelentésekre kitűztó január 15-iki határidő meghosszabbítását kérendi. — Ugyanezen közgyűlés felir a földmívelési miniszterhez, hogy Mezőbogyoszen s a többi hasonkinstári birtokon gazdasági terményfajmagvak kellő mennyiségben termesztésének s a gazdasági egyetlek közvetítése mellett a gazdaságosság által vétel útján könnyen megszerezhetők legyenek. A közlekedésügyi miniszterhez pedig átír az egyesület hogy a terménybörze sálatat naponta hivatalosan minden sárgonyálomáson jegyztesse a gazdaságosság által megtekinthetők legyenek.

— A temesvári kereskedelmi és iparkamara f. hó 19-én tartott ülésén a kereskedelemügyi miniszter leirata, melyely a miniszteriumban folyó évi október 5-én megtartott kamarai értekezlet alkalmából a karánabvsi, lugosi fehértemplomi, nagybecskereki és panosvati ipartestületek részéről követelték a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett felterjesztések szabály szeri tárgyalás végett a kamarának leköltöttek, a kamara által megelégedéssel tudomásul vétetett, miután a miniszter egyttal az ipartestületeket odautasította, hogy első sorban a kereskedelmi és iparkamarákat te kintsekk a kereskedelmi és ipartestületek törvény és képviselőinek, s ennélővga esedleges kivá nalmakkal és panaszokkal a kamarához forduljanak s azokkal élénkebb érintkezésbe lépjenek, mivel a miniszter ettől, valamint a kamarák és ipartestületek egyesített előnk közreműködésétől a legduvósból ered ményt várja. Előadó indítványára továbbá az ipartestületekhez átirat fog intéstetni melyben a kamara kijelenti, hogy a kamarát semmi irányban sem terhelheti az a szemrehányás, hogy az iparosok érdekeinek megóvását valamikor is elmulasztotta volna. A kamara egyttal mindenkor készen nyilatkozik kollema és törvényes kötelezőségeknak ismerni azt, hogy az ipartestületek kívánáltait, panaszait és megkereséseit legjobb tehetsége szerint és hatásköre ketelében figyelembe vegye.

Szess-Üzlet.

(Decemher 23.)
B. S z e s z : Készárú nagybán 48.50—
— kismisben 49.—, hordó nékrol per 100
Liter %, belenértve 35 frt fogyasztásiadó.

Budapesti gabnátörzse.

(Decemher 23.)
Gyenge kínálat, mérsékelt vételkér For g a l o m 12.000. T a v a z i b u z a 8.81—82,
t a v a z i k u k o r i z a 5.37—39, ó z i z a b
7.85—90, ó z i z a b 7.94—96.

Hivatások árjai.

budapesti áru- és érték társzán 1889. évi
december hó 23-án.

Magyar aranyárak 4. sz.	100.65
magyar papírárak 6.	98.95
magyar vasuti kölcsön	—
magyar kolosi vasuti államkötvény 1.	99.75
magyar kolosi vasuti államkötvény 2. kib.	—
magyar kolosi vasuti államkötvény 3. kib.	111.—
magyar földterhermentési kötvény	—
magyar földterhermentési kötv. áradák	—
Temesvári földterhermentési kötvény	104.75
Ri sílyi földterhermentési kötvény	104.75
Ucrva-szavaron földterhermentési kötvény	104.50
Magyar árkildeménváltási kötvény	99.35
Magyar nyomórőny-vörösgy-kölcsön	336.25
Tizassabányászati és szecedi norajegy	127.39
Osttrak járadék papírban	58.75
Osttrak járadék orzadobu	86.25
Osttrak járadék aranyban	107.75
1890-iki osttrak államörjegy	138.—
Osttrak-magyar bankörjegy	918.—
Magyar hitelbankörjegy	835.25
Osttrak hitelintézeti öszvény	916.70
Ö. és ki. arany	558
30 frankos arany (Napoleonkor)	930
Német híradalmi má ka	67.80
London	117.20
20 márkás arany	1152

Felölő szerkesztő:

HINDY ÁRPÁD.

December 31-én.

Hire direct sales.

A városi tanács.